

Martí X. March Cerdà
Universitat de les Illes Balears.
Coordinador del Premi.

El Premi de Narrativa infantil i juvenil Guillem Cifre de Colònia: vint i cinc anys cercant lectors, construint escriptors.

**El Premio de Narrativa infantil y juvenil
Guillem Cifre de Colonia:
veinticinco años buscando lectores, construyendo escritores.**

**The Guillem Cifre de Colonia Award for children's
and adolescent narrative literature:
twenty-five years seeking a readership and forming writers.**

El darrer trimestre de l'any 2005, la Fundació social i cultural de Colònia, de la Caixa de Pollença (Mallorca), va convocar la vint-i-cinquena edició del Premi de Narrativa Infantil i Juvenil Guillem Cifre de Colònia; es tracta d'una fita important, significativa, trascendent, no tan sols pel fet d'haver arribat als primers vint-i-cinc anys d'un certamen de literatura infantil i juvenil a les Illes Balears i en llengua catalana, sinó pel que ha suposat, pel seu impacte sobre aquest gènere literari dirigit a infants i joves, en relació al nombre de les obres presentades i a les novel·les guanyadores, als autors que hi han participat, a la difusió de les obres editades, al sorgiment i a la consolidació de nous autors, a la qualitat de les obres guanyadores o finalistes i a la utilització d'aquestes obres per part de les escoles, a la recerca de lectors i a la creació d'una imatge positiva i de qualitat de la literatura infantil i juvenil. Tot i que caldrà, en el seu moment, realitzar un estudi profund i rigorós sobre aquests vint-i-cinc anys de literatura infantil i juvenil, en aquest article volria fer una ànalisi inicial sobre aquest certamen, comentant-ne determinats aspectes.

Un certamen que, en qualsevol cas, es va iniciar de forma intuitiva, sense un plantejament racional, sense una planificació sobre la seva creació; fou, segurament, una proposta des del voluntarisme, una creació des d'una militància cultural solidària, una idea des de l'optimisme, una manifestació cultural des de la creença en

En el último trimestre del año 2005, la Fundación social y cultural de Colonia, de la Caixa de Pollensa (Mallorca), convocó la vigésimo-quinta edición del Premio de Narrativa Infantil y Juvenil Guillem Cifre de Colonia; se trata de un hito importante, significativo, trascendente no sólo por haber llegado a los primeros veinticinco años de un certamen de literatura infantil y juvenil en las Islas Baleares y en lengua catalana, sino también por lo que ha supuesto, por su impacto sobre este género literario dirigido a niños y jóvenes, en relación con el número de obras presentadas y con las novelas ganadoras, con los autores participantes y la difusión de las obras editadas, con el surgimiento y la consolidación de nuevos autores, con la calidad de las obras ganadoras o finalistas que entrarán a formar parte de las lecturas en las escuelas, y con la búsqueda de lectores y la creación de una imagen positiva y de calidad de la literatura infantil y juvenil.

Aunque será necesario, en su momento, realizar un estudio profundo y riguroso sobre estos veinticinco años de literatura infantil y juvenil, en este artículo me gustaría hacer un análisis inicial sobre este certamen, comentando determinados aspectos del mismo.

Un certamen que, en cualquier caso, se inició de forma intuitiva, sin un planteamiento racional, sin una planificación sobre su creación; fue, seguramente, una propuesta desde el voluntarismo,

During the closing months of 2005, the Colonia Social & Cultural Foundation, which is attached to the Caixa de Pollensa savings bank in Mallorca, gave public notice of the 25th edition of the Guillem Cifre de Colonia Award for Children's and Adolescent Narrative Literature. This is a highly significant milestone in the award's history, not only because this is the 25th year of an award in the Balearics for Catalan literature aimed at children and adolescents, but also because of what it represents: because of its impact on this children and adolescents' literary genre in terms of the number of entries and the prize-winning novels, the authors who have taken part, the diffusion of the published works, the emergence and consolidation of new authors, the quality of the prize-winning works or finalists, the use of these works of literature in schools, the search for a readership and the creation of a positive high-quality image for children's and adolescent literature.

This is an event that began in an intuitive way, without any rational approach to its creation or planning. It was almost certainly an initiative that emerged as a result of a strong will and militant support for culture. It was an idea inspired by optimism, and a form of cultural expression backed by a belief in the power of culture. At any rate, it led to the organization of a literary event, inspired by the innocence of people who worked for a cultural association in a village in Mallorca, Pollensa, who believed that it

la força de la cultura. Fou, en tot cas, la posada en marxa d'un certamen literari, des de la ingenuïtat, per part d'una gent que treballava en una entitat cultural d'un poble de Mallorca —Pollença— i que va creure que aquesta era una forma eficaç de potenciar un tipus de literatura que la nostra llengua necessitava en el seu complex, difficultós camí vers la normalitat. Estam parlant del començament de la dècada dels anys vuitanta, estam parlant de l'any 1981. Era, en tot cas, un camí vers un terreny nou i desconegut que, al final, ha estat una aventura emocionant, rica...

Per què, doncs, un premi de literatura infantil i juvenil a les Illes Balears? Com moltes coses a les Illes Balears, la literatura infantil i juvenil comença a la nostra terra durant la meitat de la dècada dels anys setanta; fins aleshores hem de constatar l'absència d'una tradició històrica d'aquest tipus de literatura. En aquest context hem de tenir en compte que no es poden considerar, amb propietat, les rondalles com a literatura infantil i juvenil, malgrat la importància que poden tenir i han tingut des d'una perspectiva de la recuperació dels contes populars, des d'una perspectiva educativa, de l'oralitat, de la llengua o de la imaginació. I els contes populars, tal com ha plantejat G. Rodari, han d'arribar als infants, als joves, per raons estètiques, per raons emocionals, perquè són unes obres que ens ofereixen, per via de l'encantament, la transportació imaginària dels nostres treballs, de les nostres desgràcies, de les nostres esperances i dels nostres somnis. Per tant, tot i la importància de la rondallística de Mallorca, de Menorca o d'Eivissa, cal assenyalar que aquests no eren, malgrat la seva riquesa i la seva qualitat literària, la representació de la nova literatura infantil i juvenil que els nous temps exigien. Calia, fins i tot des de les rondalles, la construcció d'una nova literatura infantil i juvenil de qualitat, oberta al món, als seus problemes, als nous infants i joves, a les noves realitats socials.

Un certamen, doncs, que naixia a les Illes Balears dins un desert cultural per a la literatura infantil i juvenil, però que partia d'un fet important, significatiu, de gran transcendència; ens referim, en aquest sentit, a la concessió, l'any 1975, del prestigiós premi Josep M. Folch i Torres a Gabriel Janer Manila amb la seva obra *El rei Gaspar*. És aquest premi, aquesta obra, aquest autor, en la meva opinió, l'inici no sols de la producció literària per a infants i joves a les Balears, sinó el començament de la literatura infantil i juvenil en català moderna, innovadora; es tracta d'una obra que, juntament amb altres autors catalans, insereix, per una part, la nostra incipient literatura infantil i juvenil en català dins els corrents contemporanis d'aquest gènere literari i, per altra part, inicia, de forma lenta, el camí de la literatura infantil i juvenil a les Illes Balears.

mo, una creació desde una militancia cultural solidaria, una idea desde el optimismo, una manifestación cultural desde la creencia en la fuerza de la cultura. Fue, en todo caso, el nacimiento de un certamen literario que se puso en marcha desde la ingenuidad de una gente que trabajaba en una entidad cultural de un pueblo de Mallorca —Pollença— que creyó que ésta era una forma eficaz de potenciar un tipo de literatura que nuestra lengua necesitaba en su complejo y dificultoso camino hacia la normalidad. Estamos hablando de principios de la década de los años 80, estamos hablando del año 1981. Era, en todo caso, un camino hacia un terreno nuevo y desconocido que, al final, ha sido una aventura emocionante, rica...

¿Por qué, pues, un Premio de Literatura Infantil y Juvenil en las Islas Baleares? Como muchas cosas en las Islas Baleares, la literatura infantil y juvenil empieza en nuestra tierra a mediados de la década de los años 70. Hasta entonces tenemos que constatar la ausencia de una tradición histórica de este tipo de literatura. En este contexto debemos tener en cuenta que no se pueden considerar, con propiedad, las *rondalles* como literatura infantil y juvenil, a pesar de la importancia que pueden tener y han tenido, desde una perspectiva de la recuperación de los cuentos populares, desde una perspectiva educativa, de la oralidad, de la lengua o de la imaginación. Y los cuentos populares, tal como ha planteado G. Rodari, tienen que llegar a los niños y a los jóvenes por razones estéticas y emocionales porque son unas obras que nos ofrecen por vía del encantamiento, la transportación imaginaria de nuestros trabajos, de nuestras desgracias, de nuestras esperanzas y de nuestros sueños. Por lo tanto, aun teniendo en cuenta la importancia de la "rondallística" de Mallorca, de Menorca o de Ibiza, cabe señalar que éstas no eran, a pesar de su riqueza y su calidad literaria, la representación de la nueva literatura infantil y juvenil que los nuevos tiempos exigían. Era necesaria, incluso desde las *rondalles*, la construcción de una nueva literatura infantil y juvenil de calidad, abierta al mundo, a sus problemas, a los nuevos niños y jóvenes, a las nuevas realidades sociales.

Un certamen que nació en las Islas Baleares en un desierto cultural para la literatura infantil y juvenil, pero que partía de un hecho importante, significativo, de gran trascendencia; me refiero, en este sentido, a la concesión del prestigioso Premio Josep M. Folch i Torres a Gabriel Janer Manila con su obra *El Rei Gaspar*; nos encontramos en el año 1975. Es este premio, esta obra, este autor, en mi opinión, el inicio no sólo de la producción literaria para niños y jóvenes en las Baleares, sino el comienzo de la literatura infantil y juvenil moderna e innovadora en catalán; se trata de una obra que, junto con

was an efficient way of promoting a type of literature that our language needed in its complex, difficult move toward standardization. We are talking about the beginning of the 1980s in 1981. It was a path that ventured into new unknown terrain that has turned out to be an exciting enriching adventure.

Why then should there be an award for children's and adolescent literature in the Balearic Islands? Like many other things in the Balearics, children's and adolescent literature first started to appear here during the mid 1970s. Up until then, there had been no historical tradition of this type of literature. Within this context, it is important to remember that the "*rondalles*" (Balearic folk tales) cannot really be regarded as true examples of children's or adolescent literature, despite the importance they might have and have had in the recovery of popular tales from an educational perspective and in terms of oral traditions, language or the imagination. As G. Rodari sees it, children must have access to popular tales for aesthetic and emotional reasons because, by casting their spell on us, they transport our imaginations away from our work, our misfortunes, our hopes and our dreams. Thus, despite the importance of these folk tales from Mallorca, Minorca or Ibiza and their rich legacy and quality as works of literature, they did not represent the new literature for children and adolescents that the new era demanded. There was a need, even if it were inspired by these folk tales, for the creation of new children's and adolescent literature: a type that was open to the world and its problems, to today's children and adolescents and to new social realities.

Consequently, this award was created in the Balearic Islands in a setting in which literature for children and adolescents was characterized by a cultural desert. At the same time, its starting point was heralded by a very important event: the selection of Gabriel Janer Manila as prize-winner of the prestigious Josep M. Folch i Torres Award in 1975 for his work *El rei Gaspar*. In my opinion, it is this award, this work and this author that mark not just the beginning of literature for children and adolescents in the Balearic Islands but also the beginning of this genre in modern innovative Catalan. Together with work by other Catalan authors, *El rei Gaspar* incorporates contemporary trends in literature for children and adolescents into our incipient Catalan genre and, at the same time, it slowly paves the way for more literature of the same kind in the Balearic Islands. Indeed if anything can be confirmed, it is the absence of a historical tradition of children's and adolescent literature in the Balearics. Within this framework, by way of an anecdote, we must mention the publication of a tale for children in the 1960s by C. Echeto, written originally in Basque and translated into Catalan by Jaume Vidal Alcover, entitled

Efectivament, si qualque cosa podem constatar, doncs, és l'absència d'una tradició històrica de la literatura infantil i juvenil a les Illes Balears; en aquest context, i a títol anecdòtic, cal fer referència a la publicació durant la dècada dels anys seixanta d'un conte infantil de C. Echeto, escrit originàriament en èuscar i traduït al català per Jaume Vidal Alcover, titulat *Na Verda Verdetà*; fou, en tot cas, un petit oasis dins un gran desert cultural i literari.

Així doncs, la posada en marxa del Premi de Narrativa Infantil i Juvenil Guillem Cifre de Colonia recull la llavor, l'impacte, que va deixar a les Illes Balears l'obra de Gabriel Janer Manila, *El rei Gaspar*, pretén aprofitar el *boom* de la literatura infantil i juvenil arreu del món amb obres i autors de gran impacte literari, popular i mediàtic; però també vol utilitzar les condicions socials, culturals, escolars, polítiques i literàries que la restauració de la democràcia, la institucionalització de l'Estat de les autonomies i els processos de normalització lingüística estaven suposant per a la societat de les Illes Balears. Efectivament, el boom turístic, amb els canvis demogràfics, econòmics, socials i culturals, la generalització progressiva de l'escola, la presa de consciència sobre la situació de la nostra llengua, els primers moviments de renovació pedagògica, la institucionalització de la Universitat de les Illes Balears, etc., són factors que contribuiran al desenvolupament d'aquest tipus de literatura. En aquest sentit, és evident que l'escola tindrà un paper de primer ordre en el procés de consolidació de la literatura infantil i juvenil, amb els processos de normalització lingüística en l'àmbit escolar, ja que les novel·les infantils i juvenils seran instruments

otros autores catalanes, inserta, por una parte, nuestra incipiente literatura infantil y juvenil en catalán en las corrientes contemporáneas de este género literario y, por otra, inicia, de forma lenta, el camino de la literatura infantil y juvenil en las Islas Baleares. Efectivamente, si algo podemos constatar es la ausencia de una tradición histórica de la literatura infantil y juvenil en las Islas Baleares. En este contexto, y a título anecdótico, debo hacer referencia a la publicación durante la década de los años sesenta de un cuento infantil de C. Echeto escrito originariamente en euskera y traducido al catalán por Jaume Vidal Alcover, titulado *Na Verda Verdetà*; fue, en todo caso, un pequeño oasis en un gran desierto cultural y literario.

Así pues, la puesta en marcha del Premio de Narrativa Infantil y Juvenil Guillem Cifre de Colonia recoge la semilla, el impacto que dejó en las Islas Baleares la obra de Gabriel Janer Manila, *El Rei Gaspar*, pretende aprovechar el *boom* de la literatura infantil y juvenil por todo el mundo con obras y autores de gran impacto literario, popular y mediático, pero también quiere utilizar las condiciones sociales, culturales, escolares, políticas y literarias que la restauración de la democracia, la institucionalización del Estado de las autonomías, y los procesos de normalización lingüística estaban suponiendo para la sociedad de las Islas Baleares. Efectivamente, el *boom* turístico con los cambios demográficos, económicos, sociales y culturales, la generalización progresiva de la escuela, la toma de conciencia sobre la situación de nuestra lengua, los primeros movimientos de renovación pedagógica, la institucionalización de la Universidad de las Islas Baleares, etc.,

Na Verda Verdetà, which constituted a small oasis in a huge cultural and literary desert.

Thus by setting in motion the Guillem Cifre de Colonia Award for Children's and Adolescent Narrative Literature, advantage has been taken of the impact that Gabriel Janer Manila's book, *El rei Gaspar*, has made in the Balearic Islands. The award aims to benefit from the boom in children's and adolescent literature around the world, with work and authors that have made a great impact from a literary and popular perspective and in terms of the media. At the same time, it also wishes to make use of the social, cultural, educational, political and literary conditions that the restoration of democracy, the institutionalization of Spain's autonomies and the standardization of the Catalan language all implied for the society of the Balearic Islands. Indeed the tourist boom, with demographic, economic, social and cultural changes, the progressive generalization of school education, the growing awareness of the situation of our language, the first movements to promote educational reforms and the institutionalization of the University of the Balearic Islands are all factors that will contribute to the development of this type of literature. In this sense, it is clear that schools will play a major role in consolidating children's and adolescent literature, with the standardization of the use of Catalan in schools, since children's and adolescent novels will constitute first-class tools in teaching, which schools will make good use of.

A key factor in the development of the Guillem Cifre de Colonia Award has no doubt been the agreement that was reached with the publishers La Galera for the publication of the prize-winning work of literature as from the second edition of the event

pedagògics de primer ordre, que les escoles utilitzaran de forma important.

Amb tot, un element decisiu en el procés de desenvolupament del Premi Guillem Cifre de Colonia ha estat, sense cap dubte, l'accord que es va dur a terme amb l'editorial La Galera per a la publicació de l'obra guanyadora, a partir de la segona edició del certamen (1982); aquest acord fou, doncs, decisiu per al premi, ja que per una part es possibilitava un impacte editorial, social i literari de l'obra guanyadora i, per l'altra, el premi s'aprofitava del prestigi de l'editorial La Galera en el món de la literatura infantil i juvenil arreu dels països de llengua i cultura catalanes. Es va tractar d'un acord que fou important per al premi, interessant per als escriptors guanyadors i positiu per a La Galera, des d'una perspectiva literària i comercial. En aquesta perspectiva, el treball realitzat per Francesc Boada fou clau per aconseguir aquest acord, que fou el punt de partida per a la consolidació cultural, econòmica, literària i comercial del Premi Guillem Cifre de Colonia; un punt de partida que es va veure reforçat amb la qualitat de l'obra guanyadora de l'any 1982: *El raïm del Sol i de la Lluna*, de Miquel Rayó i Ferrer.

Quins han estat els trets més significatius en el desenvolupament del premi, des del seu inici fins a l'actualitat? Tot i que no pretenc fer una anàlisi exhaustiva del desenvolupament del certamen, intentaré fer una breu exposició dels seus elements més significatius, en funció dels seus resultats, de la participació, de les obres guanyadores, dels aspectes interns i d'altres qüestions, també, significatives. Anem, doncs, per parts.

En primer lloc, cal fer una reflexió sobre el nivell de participació a l'esmentat certamen; en aquest sentit cal fer referència a uns fets que considero definitoris del desenvolupament del premi: per una part, cal assenyalar que el nombre de participants s'ha mantingut dins unes xífres que podem caracteritzar de moderades, ja que, en general i a excepció feta d'uns pocs anys, la xifra s'ha mantingut per sota de la dotzena, però, per altra part, hem d'assenyalar que el premi presenta, al llarg de la seva evolució, una certa irregularitat des de la perspectiva del nombre de participants. En els darrers anys del certamen, tanmateix, hom pot assenyalar un nivell de consolidació del certamen, almenys des d'una perspectiva quantitativa; de totes maneres, cal posar de manifest que la participació als premis de literatura infantil i juvenil en llengua catalana no és, en general, molt important des de l'òptica quantitativa. Una qüestió, en qualsevol cas, sobre la que cal reflexionar.

En segon lloc, s'ha d'assenyalar que, quan es va posar en marxa el Premi Guillem Cifre de Colonia, l'objectiu era arribar a tots

son factors que contribuirán al desarrollo de este tipo de literatura. En este sentido es evidente que la escuela jugará un papel primordial en el proceso de consolidar la literatura infantil y juvenil, con los procesos de normalización lingüística a nivel escolar, ya que las novelas infantiles y juveniles serán instrumentos pedagógicos de primer orden, que las escuelas utilizarán de forma importante.

Con todo, un elemento decisivo en el proceso de desarrollo del Premio Guillem Cifre de Colonia ha sido, sin lugar a dudas, el acuerdo que se llevó a cabo con la editorial La Galera para la publicación de la obra ganadora, a partir de la segunda edición del certamen (1982); este acuerdo fue, pues, decisivo para el premio, ya que por una parte se permitía un impacto editorial, social y literario de la obra ganadora y, por otra parte, el premio se aprovechaba del prestigio de la editorial La Galera en el mundo de la literatura infantil y juvenil en todos los países de lengua y cultura catalanas. Se trató de un acuerdo que fue importante para el premio, interesante para los escritores ganadores y positivo para La Galera, desde una perspectiva literaria y comercial. En este sentido el trabajo realizado por Francesc Boada fue clave para conseguir este acuerdo, que fue el punto de partida para la consolidación cultural, económica, literaria y comercial del Premio Guillem Cifre de Colonia; un punto de partida que se vio reforzado con la calidad de la obra ganadora del año 1982: *El Raïm del Sol i de la Lluna* de Miquel Rayó i Ferrer.

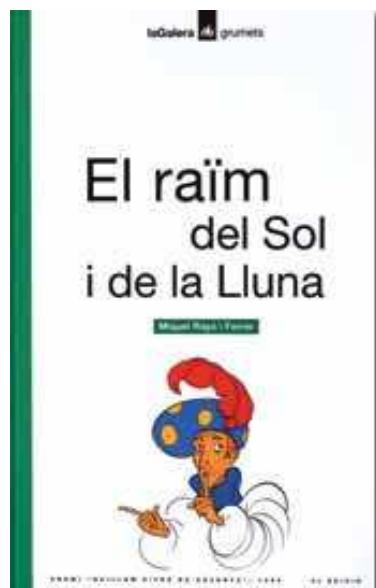
¿Cuáles han sido los rasgos más significativos en el desarrollo del premio, desde su inicio hasta la actualidad? Aunque no pretendo hacer un análisis exhaustivo del desarrollo del certamen, intentaré hacer una breve exposición de los elementos más significativos del mismo, en función de sus resultados, de la participación, de las obras ganadoras, de los aspectos internos y de otras cuestiones, también significativas. Vamos, pues, por partes.

En primer lugar, hay que reflexionar sobre el nivel de participación en el mencionado certamen, y en este sentido hay que hacer referencia a unos hechos que considero definitivos para el desarrollo del premio: por una parte cabe señalar que el número de participantes se ha mantenido dentro de unas cifras que podemos caracterizar como moderadas ya que, en general y a excepción de unos pocos años, la cifra se ha mantenido por debajo de la docena pero, por otra parte, tengo que señalar que el premio presenta, a lo largo de su evolución, una cierta irregularidad desde la perspectiva del número de participantes. Sin embargo, en los últimos años del certamen se puede señalar un nivel de consolidación de éste, al menos desde una perspectiva cuantitativa; de todas maneras, en general,

(1982). This agreement was decisive for the award, since the prize-winning work would make an impact in publishing, social and literary circles and the award could take advantage of the prestigious reputation of La Galera in the world of children's and adolescent literature in regions that share the Catalan language and culture. This was an agreement that was very important for the award, interesting for its prize-winning writers and positive for La Galera from a literary and commercial perspective. Indeed Francesc Boada's efforts were decisive in helping to bring about this agreement, which was the starting point for the cultural, financial, literary and commercial consolidation of the Guillem Cifre de Colonia Award: a starting point that was reinforced by the quality of the prize-winning work in 1982, *El raïm del Sol i de la Lluna* by Miquel Rayó i Ferrer.

What are the most significant aspects of the award's development since its origins up until now? Although I do not wish to make an exhaustive analysis of its development, I will try to give a brief outline of its most important facets, based on its results and on participation, the prize-winning works, internal aspects and other issues that have also played a significant role. Let us take it step by step.

Firstly, we must consider the number of entries submitted for the award. In this respect, it is important to mention a series of facts that, in my opinion, defined the way in which the award has developed. On the one hand, it must be noted that the number of entrants has remained what could be described as moderately low, since, except for a few years ago, there have generally been less than a dozen. On the other hand, it

Portada del llibre de Miquel Rayó que va obtenir el primer Premi Guillem Cifre de Colonia.

els països de llengua catalana, malgrat que es volgués incidir en la necessitat de motivar els escriptors de les Illes Balears a treballar aquest gènere literari o d'estimular els novells escriptors a considerar la literatura infantil i juvenil com a possibilitat a explorar. Des d'aquesta perspectiva, cal constatar que el certamen ha aconseguit arribar a Catalunya, al País Valencià i, evidentment, a les Illes Balears; fins i tot hem d'assenyalar la presentació de qualche obra de l'Alguer. Tanmateix, cal assenyalar que, quant a l'àmbit balear, la majoria d'obres procedien de Mallorca i, amb menys importància, de Menorca; d'Eivissa i Formentera no s'han presentat obres. Del País Valencià, quantitativament el nombre d'autors presents ha estat poc important. Catalunya ha estat, doncs, la comunitat amb més autors presents, malgrat que en termes relatius les Illes Balears és la comunitat amb més autors. Per tant, s'ha aconseguit arribar a tots els Països Catalans, però també s'ha aconseguit estimular els autors illencs a interessar-s'hi i presentar-se al Premi Guillem Cifre de Colonia. Així doncs, resulta evident que el premi ha aconseguit dignificar entre els autors illencs aquest gènere literari. La literatura infantil i juvenil a les Illes Balears seria una altra, tindria menys pes, seria menys important en relació als autors, tindria menys difusió, no hauria atret tants els infants i joves, si no hagués existit aquest certamen literari.

En tercer lloc, cal fer una referència al jurat del premi per la seva transcendència, pel seu impacte, però, sobretot, per la credibilitat que aporta la seva composició a aquest certamen, a qualsevol certamen literari. Des d'aquesta perspectiva, cal assenyalar que el criteri fonamental que ha

hay que poner de manifiesto que la participación en los premios de literatura infantil y juvenil en lengua catalana no es, en general, muy importante desde la óptica cuantitativa. Una cuestión, en cualquier caso, sobre la que hay que reflexionar.

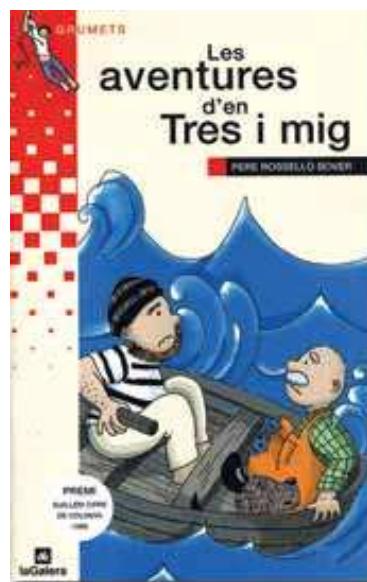
En segundo lugar, cabe señalar que, cuando se puso en marcha el Premio Guillem Cifre de Colonia, el objetivo era llegar a todos los países de lengua catalana, aunque queríamos incidir en la necesidad de motivar a los escritores de las Islas Baleares a trabajar este género literario o de estimular a los nuevos escritores a considerar la literatura infantil y juvenil como posibilidad a explorar. Desde esta perspectiva hay que constatar que el certamen ha conseguido llegar a Cataluña, al País Valenciano y, evidentemente, a las Islas Baleares; incluso tengo que señalar la presentación de alguna obra de la ciudad de Alguer. Aun así, con respecto a las Islas Baleares, la mayoría de obras procedían de Mallorca y, con menos importancia, de Menorca; de Ibiza y Formentera no se han presentado obras. El número de autores presentado del País Valenciano ha sido poco importante a nivel cuantitativo. Cataluña ha sido, pues, la comunidad con más autores presentados, aunque en términos relativos las Islas Baleares es la comunidad con más autores. Por lo tanto, se ha conseguido llegar a todos los Países Catalanes, pero también se ha conseguido estimular a los autores isleños a interesarse por el Premio Guillem Cifre de Colonia y presentarse al mismo. Así pues, resulta evidente que el premio ha conseguido dignificar entre los autores isleños este género literario. La literatura infantil y juvenil en las Islas Baleares sería otra, tendría menos

must also be added that during its evolution the award has been characterized by a rather irregular number of entrants. In the last few years, however, it can be said to have reached a degree of consolidation, from a quantitative perspective at least. Nevertheless, it is worth noting that, generally speaking, awards for Catalan literature for children and adolescents do not have very high entry numbers. Even so, this is something to be reflected on.

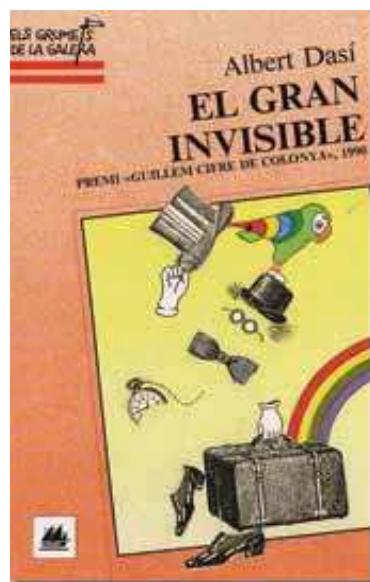
Secondly, it must be mentioned that when the Guillem Cifre de Colonia Award was first organized, the aim was to involve all regions where Catalan is spoken, even though there was also a desire to emphasize the need to motivate writers from the Balearic Islands to work on this literary genre or to encourage new writers to consider exploring the field of children's and adolescent literature. From this perspective, the award's scope of influence has extended to reach Catalonia, the Valencia region and, evidently, the Balearic Islands. We must even highlight the presentation of work from Alguer in Sardinia. However, as for the Balearics, most entries have been from Mallorca and, to a lesser extent, from Minorca. No work has been submitted from Ibiza or Formentera and few authors have submitted work from the Valencia region. Catalonia is the community with the most authors that have submitted work, although relatively speaking the community with the highest number of authors is the Balearics. Consequently, the award has extended its scope of influence to all Catalan speaking regions, while also stimulating the interest of island authors, encouraging them to submit entries. Thus it is clear that the award has managed to enhance the prestige of this

En Miquel sobre l'asfalt, de Joaquim Carbó, 1985.

Les aventures d'en tres i mig, Pere Rosselló, 1988.

El gran invisible, Albert Dasi, 1990.

inspirat la composició del jurat d'aquest certamen literari ha estat i és la solidesa de les persones que el formen, la pluralitat de perspectives, de formació, de professió i de sensibilitat, la diversitat territorial entre els països de parla catalana, la independència de criteri. A més, el premi ha intentat combinar la continuïtat de determinats membres amb els canvis de persones, a fi d'intentar no enquadurar el certamen dins unes coordenades literàries determinades. Des d'aquesta perspectiva, i sense cap pretensió d'exhaustivitat, hem de parlar de molts de noms: Josep M. Llompart, Francesc Boada, Josep M. Aloy, Josep Molist, Núria Ventura, Aurora Díaz-Plaja, Miquel Rayó, Ramon Bassa, Ramon Díaz, Catalina Valriu, Xavier Blanc, Lara Toro, etc., però de tots els noms, de totes les persones que han passat per aquest jurat cal fer una referència especial a Gabriel Janer Manila, que li va donar des del seu inici credibilitat, solvència, respecte. En qualsevol cas, tot i que determinades decisions no s'han pres per unanimitat, hem de constatar l'absència de conflictes en relació als premis atorgats. Una qüestió, doncs, prou important en el temps que corren.

En quart lloc, ens hem de referir a les obres guanyadores, als autors i a les autors que s'han fet seu el Premi Guillem Cifre de Colonia. Amb tot, i d'entrada, hem de fer referència al fet que en determinades edicions el premi ha quedat desert, amb tot el que aquest fet implica de rigor per part del jurat. En aquest sentit, hem d'assenyalar que hi ha hagut autors guanyadors de Catalunya, de les Illes Balears i del País Valencià; així doncs, les obres i els autors guanyadors han estat els següents: *El raïm del Sol i de la Lluna* de Miquel Rayó (1982),

peso, sería menos importante a nivel de autores, tendría menos difusión, no habría atraído tanto a los niños y jóvenes, si no hubiera existido este certamen literario.

En tercer lugar, hay que hacer una referencia al jurado del premio por su trascendencia, por su impacto pero, sobre todo, por la credibilidad que aporta la composición del mismo a este certamen, a cualquier certamen literario. Desde esta perspectiva cabe señalar que el criterio fundamental que ha inspirado la composición del jurado de este certamen literario ha sido y es la solidez de las personas que lo forman, la pluralidad de perspectivas, de formación, de profesión y de sensibilidad, la diversidad territorial entre los países de habla catalana, la independencia de criterio. Además, el premio ha intentado combinar la continuidad de determinados miembros, con los cambios de personas, para intentar no encuadrar el certamen dentro de unas coordenadas literarias determinadas. Desde esta perspectiva, y sin ninguna pretensión exhaustiva, tengo que citar muchos nombres: Josep Mª Llompart, Francesc Boada, Josep Mª Aloy, Josep Molist, Núria Ventura, Aurora Díaz-Plaja, Miquel Rayó, Ramon Bassa, Ramon Díaz, Catalina Valriu, Xavier Blanc y Lara Toro. No obstante, de todos los nombres y de todas las personas que han pasado por este jurado se debe hacer una referencia especial a Gabriel Janer Manila que le dio desde su inicio credibilidad, solvencia, respeto. En cualquier caso hay que señalar que, aunque determinadas decisiones no se han tomado por unanimidad, hay que constatar la ausencia de conflictos en relación con los premios otorgados. Una cuestión, pues, muy importante en los tiempos que corren.

literary genre among island authors. Children's and adolescent literature in the Balearic Islands would be different and less important, with fewer authors and a more limited diffusion, and it would not have attracted so many children and adolescents if this literary award had not existed.

Thirdly, we must mention the jury of the award, given its importance due to the impact that it has made and, above all, the credibility that its members have lent it, as they would in the case of any literary event. It is important to stress that the main criterion for the selection of its members has been and is the solid reputation of the people who compose it, their variety of perspectives, training, professions and sensitivities, the diverse regions in which Catalan is spoken and their independence of judgement. The award has also tried to combine the continued inclusion of certain members with newly incorporated ones, so as to vary the event's literary coordinates. Without citing the full list, numerous members of the jury can be mentioned including Josep M. Llompart, Francesc Boada, Josep M. Aloy, Josep Molist, Núria Ventura, Aurora Díaz-Plaja, Miquel Rayó, Ramon Bassa, Ramon Díaz, Catalina Valriu, Xavier Blanc and Lara Toro. Nonetheless, of all the names and all the people that have formed part of the jury, a special reference should be made to Gabriel Janer Manila, who gave it credibility, a solid reputation and respect from its very beginnings. Even though certain decisions have not been taken unanimously, there have been no conflicts regarding the prize-winning works and this is rather important in today's times.

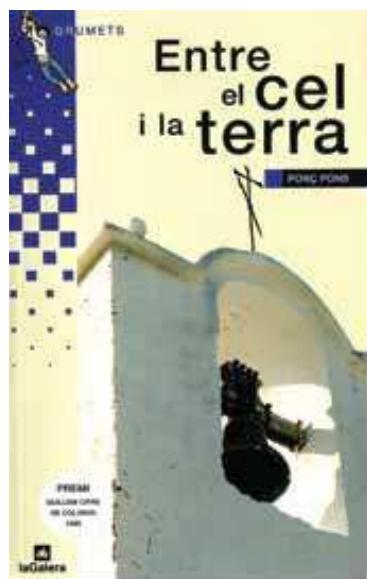
Fourthly, mention must be made of the prize-winning works, the authors and those

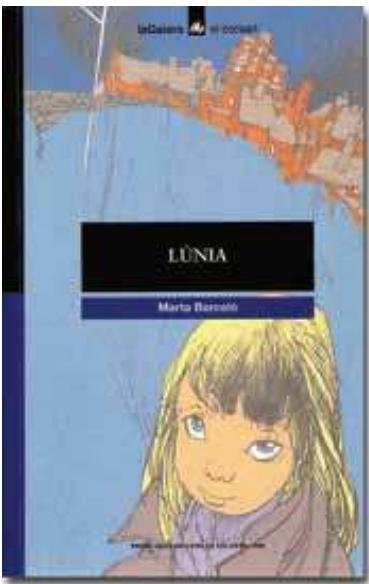
Allò que conta el vent del desert, Pere Morey, 1993.

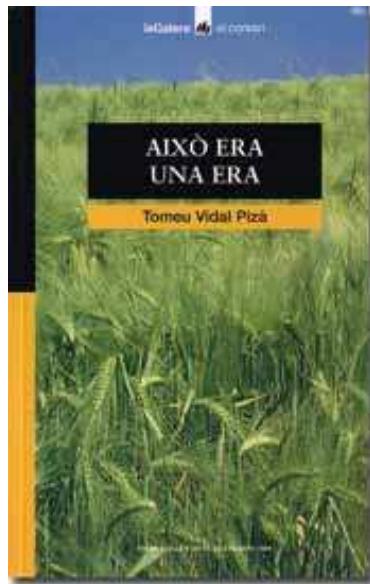
L'Empaitagrills, Josep-Francesc Delgado 1994.

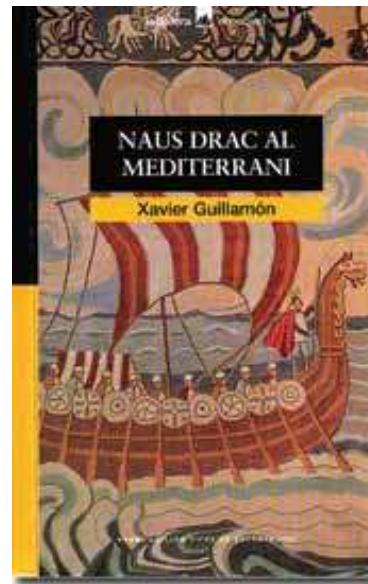
Entre el cel i la terra, Ponç Pons, 1995.

Lúnia, Marta Barceló, 1996.

Això era una era, Tomeu Vidal, 1999.

Naus drac al mediterrani, Xavier Guillamón, 2000.

Els set enigmes de l'iris de Mercè Canela (1983), *En Miquel sobre l'asfalt* de Joaquim Carbó (1985), *L'alquímia del cor d'Eusèbia Rayó* (1986), *Les aventures d'En Tres i Mig* de Pere Rosselló (1988), *Cau i foguera* de Maria Àngels Bogunyà (1988), *La madona del mar i els pirates* de Miquel Ferrà (1989), *El gran invisible* d'Albert Dasí (1990), *El mandarí i jo* de Rosa Maria Colom (1991), *Allò que conta el vent del desert* de Pere Morey (1993), *L'Empaitagrills i la noia de la lluna* de J. Francesc Delgado (1994), *Entre el cel i la terra* de Ponç Pons (1995), *Lúnia* de Marta Barceló (1996), *Tiny de llum de lluna* d'Antoni Garcia Llorca (1997), *La guerra dels xiclets* de Jordi Folch (1998), *Això era una era* de Tomeu Vidal (1999), *Naus drac al Mediterrani* de Xavier Guillamón (2000), *L'Escola secreta de Madame Dudú* de Rosa M. Colom (2002), *L'últim dinosaure* de Xavier Bertran (2003), *Terramolsa* d'Antoni Garcia Llorca (2004), *Els caçadors del sol* d'Antoni Oliver Ensenyat (2005). A més, hem d'assenyalar que en algunes edicions s'han publicat algunes de les obres finalistes. Una nòmina plural, doncs, d'autors i obres, pel que fa a l'edat, a l'àmbit territorial, per la temàtica, en la qüestió literària, en relació a la trajectòria dels autors, etc. Es tracta d'obres, algunes de les quals han tingut un impacte molt important, que reflecteixen una riquesa temàtica interessant: em refresco a obres basades en el conte i la rondalla popular, en la mitologia i en la història, en el realisme social, en missatges ecologistes, en les aventures, en la fantasia i la imaginació, en l'humor, en la temàtica personal i psicològica, en la temàtica amorosa, etc. Per tant, tot i la necessitat de dur a terme un treball de crítica literària seriosa, rigorosa i creïble, és evident que el nivell de qualitat

En cuarto lugar, tengo que referirme a las obras ganadoras, a los autores y autoras galardonados con el Premio Guillem Cifre de Colonia. Con todo, y de entrada, tengo que hacer referencia al hecho de que en determinadas ediciones el premio ha quedado desierto, con todo lo que esto implica en cuanto al rigor por parte del jurado. En este sentido hay que señalar que ha habido autores ganadores de Cataluña, de las Islas Baleares y del País Valenciano; así pues, las obras y los autores ganadores han sido los siguientes: *El Raím del Sol i de la Lluna* de Miquel Rayó (1982), *Els set enigmes de l'iris* by Mercè Canela (1983), *En Miquel sobre l'asfalt* by Joaquim Carbó (1985), *L'alquímia del cor* de Eusèbia Rayó (1986), *Les aventures d'En Tres i Mig* by Pere Rosselló (1988), *Cau i foguera* by Maria Àngels Bogunyà (1988), *La madona del mar i els pirates* by Miquel Ferrà (1989), *El gran invisible* d'Albert Dasí (1990), *El mandarí i jo* de Rosa Maria Colom (1991), *Allò que conta el vent del desert* by Pere Morey (1993), *L'Empaitagrills i la noia de la lluna* by J. Francesc Delgado (1994), *Entre el cel i la terra* by Ponç Pons (1995), *Lúnia* by Marta Barceló (1996), *Tiny de llum de lluna* by Antoni Garcia Llorca (1997), *La guerra dels xiclets* by Jordi Folch (1998), *Això era una era* by Tomeu Vidal (1999), *Naus drac al Mediterrani* by Xavier Guillamón (2000), *L'Escola secreta de Madame Dudú* by Rosa M. Colom (2002), *L'últim dinosaure* by Xavier Bertran (2003), *Terramolsa* by Antoni Garcia Llorca (2004), *Els caçadors del sol* by Antoni Oliver Ensenyat (2005). We should also add that at some editions some of the finalists have also had their work published. Thus the authors and their works reflect a variety of ages, geographic origins, themes, literary aspects, careers etc. These works, some of which have made a very great impact, cover a fascinating variety of themes. I am referring to

Antoni Oliver Ensenyat

Els caçadors del Sol

Editorial: La Galera
Col·lecció: Els Grumets
ISBN: 84-246-2150-6

Ningú no sap on és el Sol. Seixanta anys enrere un encanteri el va fer romandre ocult, i la gent s'ha resignat a viure dins un món fosc i fred. Però un Jove, en Balzac, sent que ha de resoldre l'enigma del Sol ocult i fer tornar els dies lluminosos i càlids del passat.

Nadie sabe dónde está el Sol. Hace sesenta años un encantamiento lo hizo desaparecer y la gente se ha resignado a vivir en un mundo oscuro y frío. El joven Balzac siente que tiene que resolver el enigma del Sol oculto y hacer que vuelvan los días luminosos y cálidos del pasado.

The Sun Hunters

No one knows where to find the sun. A spell made it disappear sixty years ago leaving people in a dark and cold world. Young Balzac feels that he needs to resolve the mystery of the hidden sun and bring back those warm and bright days of the past.

Premi Guillèm Cifre de Colònia de 2005

de les obres presentades és, en general, bo. En cinquè lloc, cal esmentar, malgrat que pugui tenir un caire més formal que de contingut, el tipus d'acte de lliurament del premi; un lliurament que és, en part, un reflex de la mateixa evolució del premi i, per altra part, un reflex del seu procés de consolidació i popularització. En aquest sentit hem de parlar de quatre etapes: la primera es caracteritza pel seu caràcter local, ja que l'acte es realitza a Pollença. Alhora, es fan també un seguit d'actes de caire cultural, lúdic o musical amb l'objectiu d'enfortir-lo; fou un període de creixement del premi des d'una perspectiva local, amb l'objectiu d'un arrelament i un punt de partida prou clar. En la segona d'aquestes etapes, el lliurament del premi es fa juntament amb els Premis 31 de Desembre de l'Obra Cultural Balear; d'una banda, fou un període per fer conèixer el certamen i, de l'altra, consolidar-lo i contextualitzar-lo dins un marc cultural institucional i reivindicatiu. El tercer període es pot emmarcar en el procés de singularització i de consolidació definitiva del premi internament, institucionalment, literàriament i socialment; es tracta d'una etapa en la qual es duu a terme l'acte de lliurament del premi a Palma, al Casal Sollerí. I, finalment, en la darrera etapa la promoció és la seva característica definitòria, ja que l'acte de lliurament s'ha fet al llarg de la geografia illenca; així, el premi s'ha lliurat a Inca, Alcúdia, Manacor, Maó i Eivissa. Per tant, tot i el caràcter formal d'aquesta qüestió, és evident que el tipus de lliurament del premi és un reflex del procés de consolidació quantitativa i qualitativa del certamen.

Per tant, hom pot realitzar un balanç positiu del Premi de Narrativa Infantil i Juvenil Guillèm Cifre de Colònia; un balanç

temático, a nivel literario, a nivel de la trayectoria de los autores, etc. Se trata de obras que han tenido un impacto muy importante y reflejan una riqueza temática interesante: me refiero a obras basadas en el cuento y la rondalla popular, en la mitología y en la historia, en el realismo social, en los mensajes ecologistas, en las aventuras, en la fantasía y la imaginación, en el humor, en la temática personal y psicológica, en la temática amorosa, etc. Por lo tanto, a pesar de la necesidad de llevar a cabo un trabajo de crítica literaria seria, rigurosa y creíble, es evidente que el nivel de calidad de las obras presentadas es, en general, bueno.

En quinto lugar, hay que mencionar, aunque pueda tener un cariz más formal que de contenido, el tipo de acto de entrega del premio; un tipo de entrega que es, por una parte, un reflejo de la propia evolución de éste y, por otra, un reflejo del proceso de consolidación y popularización del mismo. En este sentido hay que hablar de cuatro etapas. La primera se caracteriza por su carácter local, ya que el acto tiene lugar en Pollença, en cuyo entorno se llevan a cabo una serie de actos de cariz cultural, lúdico o musical con el objetivo de fortalecerlo; fue un periodo de crecimiento del premio desde una perspectiva local, con el objetivo de un arraigo y un punto de partida bastante claro. La segunda de estas etapas comienza con la realización del acto de entrega, junto con los Premios 31 de Diciembre, que realiza la Obra Cultural Balear; fue un periodo para dar a conocer el certamen, su consolidación y su contextualización dentro de un marco cultural institucional y reivindicativo. El tercero periodo se puede enmarcar en el proceso de singularización y de consolidación definitiva del premio a nivel interno, a nivel institucional, a nivel literario y a nivel social;

works based on folk tales, mythology, history, social realism, ecological messages, adventures, fantasy, imagination, humour, personal and psychological themes, love etc. In consequence, although an exercise in serious, rigorous, credible literary criticism is a necessary requisite, generally speaking the quality of the entries is clearly good.

Fifthly, although the prize-giving ceremony might be more of a formal procedure than an event, we must mention the type of ceremony that is held: a ceremony that is partly a reflection of the way in which the award has developed and partly a reflection of its process of consolidation and popularization. In this sense, four stages must be described. The first stage was characterized by the award's local nature, since the award ceremony was held in Pollença. At the same time, a series of cultural, entertainment or musical events were also held to help consolidate it. It was a period of growth for the award from a local perspective, aimed at consolidating its roots and giving it a clear starting point. During the second of these stages, the prize-giving ceremony was held in conjunction with the "31 de Desembre" Award run by the Obra Cultural Balear. On the one hand, it was a time for publicizing the event and, on the other, for consolidating and contextualizing it within a cultural and institutional context, upholding the Catalan culture. The third period was characterized by the award's final consolidation and singularization internally, institutionally and in literary and social terms. This was a stage in which the prize-giving ceremony was held in Palma at the Casal Sollerí. Finally, the last stage was characterized by its promotion, since the prize-giving ceremony has been held

positiu si hom té en compte els seus resultats, si hom té en compte les contribucions indirectes que ha dut a terme: la construcció d'una literatura infantil i juvenil des de les Illes Balears, amb autors nous, amb obres de qualitat; la contribució al procés de normalització lingüística des de l'escola, des de les biblioteques, des de les cases; la popularització del llibre infantil i juvenil entre els joves i totes les persones que gaudeixen de la bona literatura; la realització d'activitats relacionades amb la literatura infantil i juvenil... Però, amb tot, ha contribuït a la construcció de lectors en una societat com la nostra en la qual la lectura ha de lluitar per poder sobreviure davant els nous mitjans de comunicació social.

Quines són les perspectives de futur del Premi Guillem Cifre de Colonia? Tot i el balanç positiu d'aquests primers vint-i-cinc anys, és evident que cal plantejar-se les seves perspectives de futur. Què cal canviar? Com es pot incrementar el nombre de participants? Com es pot millorar la qualitat de les obres presentades? S'ha d'augmentar la quantia econòmica del premi, que actualment és de 6.000 euros? S'han de potenciar nous gèneres literaris en la seva convocatòria? Com pot contribuir la crítica literària a la millora del certamen? Com pot fer-se més popular el premi Guillem Cifre de Colonia?... Es tracta de qüestions que cal plantejar-se, ja que qualsevol premi necessita canvis progressius, adaptacions a les noves realitats, i el premi Guillem Cifre de Colonia ha d'intentar millorar els propers vint-i-cinc anys tot el que ha fet. Tanmateix, el futur del premi depèn del futur de la literatura infantil i juvenil en català i, en aquest sentit, el camí és obert, ple d'incerteses, però, també, ple de possibilitats. ●●

se trata de una etapa en la que se lleva a cabo el acto de entrega del premio en Palma, en el Casal Sollerí. Y finalmente, la última etapa de la entrega del premio es la realización de la misma a lo largo de la geografía isleña. Efectivamente, el premio se ha entregado en Inca, en Alcudia, en Manacor, en Mahón y en Ibiza, como una forma de promoción de éste en todas las Islas Baleares. Por lo tanto, a pesar del carácter formal de esta cuestión, es evidente que el tipo de entrega del premio es un reflejo del proceso de consolidación cuantitativa y cualitativa de dicho certamen literario.

Por lo tanto, se puede realizar un balance positivo del Premio de Narrativa Infantil y Juvenil Guillem Cifre de Colonia; un balance positivo si se tienen en cuenta sus resultados, si se tienen en cuenta las contribuciones indirectas que ha llevado a cabo: la construcción de una literatura infantil y juvenil desde las Islas Baleares, con autores nuevos, con obras de calidad; la contribución al proceso de normalización lingüística desde la escuela, desde las bibliotecas, desde las casas; la popularización del libro infantil y juvenil entre los jóvenes y todas las personas que disfrutan de la buena literatura; la realización de actividades en relación con la literatura infantil y juvenil... Y además, a pesar de todo, ha contribuido a la construcción de lectores en una sociedad como la nuestra en la que la lectura tiene que luchar por poder sobrevivir ante los nuevos medios de comunicación social.

¿Cuáles son las perspectivas de futuro del Premio Guillem Cifre de Colonia? Además del balance positivo de estos primeros veinticinco años, es evidente que hay que plantear las perspectivas de futuro del mismo. ¿Qué hay que cambiar? ¿Cómo se puede incrementar el número de participantes? ¿Cómo mejorar la calidad de las obras presentadas? ¿Se tiene que aumentar la cuantía económica del premio, que actualmente es de 6000 euros? ¿Se tienen que potenciar nuevos géneros literarios en su convocatoria? ¿Cómo puede contribuir la crítica literaria a la mejora del certamen? ¿Cómo puede hacerse más popular el Premio Guillem Cifre de Colonia? ... Se trata de cuestiones que deben plantearse ya que cualquier premio necesita cambios progresivos, adaptaciones a las nuevas realidades, y el Premio Guillem Cifre de Colonia tiene que intentar mejorar todo lo que ha hecho de cara a los próximos veinticinco años. Sin embargo, el futuro del premio depende del futuro de la literatura infantil y juvenil en catalán y, en este sentido, el camino está abierto, lleno de incertidumbres, pero también lleno de posibilidades. ●●

throughout the Balearics in Inca, Alcudia, Manacor, Mahon and Ibiza. Thus despite its formal nature, it is clear that the prize-giving ceremony has echoed the award's quantitative and qualitative process of consolidation.

A positive assessment can therefore be made of the Guillem Cifre de Colonia Children's and Adolescent Award for Narrative Literature: a positive one if we bear in mind its results, the indirect contributions it has made, the creation of literature for children and adolescents in the Balearic Islands with new authors and high-quality works of literature, the contribution to the standardized use of Catalan in schools, libraries and homes, the popularization of books for children and adolescents among this sector of the population and among all people who enjoy good literature, the organization of activities associated with children's and adolescent literature etc. With all this, it has contributed to the creation of a readership in a society like ours where reading is something that we must struggle to promote if it is to survive in the face of new means of social communication.

What are the future prospects for the Guillem Cifre de Colonia Award? In spite of the positive balance of the first twenty-five years, it is clear that an assessment must be made of its future prospects. What should be changed? How can the number of entrants be increased? How can the quality of submitted entries be raised? Should the prize money, which currently stands at 6,000 euros, be increased? Should new literary genres be promoted when notice is given of the award? How can literary criticism improve the event? How can the Guillem Cifre de Colonia Award be made more popular? These are issues that must be tackled, since all awards must undergo progressive changes and be adapted to suit new realities and, in the coming twenty-five years, the Guillem Cifre de Colonia Award must strive to improve everything that has so far been achieved. However, the future of the award depends on the future of Catalan literature for children and adolescents and, in this respect, the road ahead is an open one, full of uncertainty but also full of potential. ●●